

Kädentaidot painopistealueena lukuvuonna 2007-2008

Evijärven keskikoulussa ja lukiossa

Jonna Puusaari

**Kehittämishankeraportti
Toukokuu 2008**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Tekijä(t) Puusaari, Jonna	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 40	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus Salainen saakka	
Työn nimi Kädentaidot painopistealueena lukuvuonna 2007-2008 Evijärven keskikoulussa ja lukiossa.		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu		
Työn ohjaaja(t) Sinikka, Blom		
Toimeksiantaja(t) Evijärven keskikoulu ja lukio		
Tiivistelmä <p>Kehittämishankkeeni päätavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa Evijärven keskikoulun ja lukion lukuvuoden 2007-2008 yhteisesti valitun painopistealueen kädentaitojen teemapäivä. Tavoitteena oli kädentaitojen monimuotoisuuden esittely oppilaille. Tavoitteena oli myös toiminnallisen ja sisällöllisen yhteistyön lisääminen eri organisaatioiden sisällä ja välillä.</p> <p>Kaikkiin kädentaitojen painopistealueiden teemoihin liittyi voimakkaasti yhteistoiminnallinen oppiminen, jonka avulla haluttiin kehittää oppilaiden ryhmätyötaitoja ja vastuuta omasta oppimisesta. Tämän lisäksi käytettiin tekemällä oppimista, jonka tavoitteena oli, että jokainen oppilas sai valmistaa konkreettisen tuotteen.</p> <p>Kädentaito-painopistealueena käsitti monia erilaisia lukuvuoden aikana toteutettavia kokonaisuuksia. Syksyllä oppilaat osallistuivat mm. Taitaja 9-kilpailuun ja koulun omaan kuvataidekilpailuun. Suurin kokonaisuus oli kuitenkin kevään kädentaito-teemapäivä, jonka suunnittelusta ja toteutuksesta vastasin. Muissa kädentaito-kokonaisuuksissa kuului eri työryhmiin.</p> <p>Kädentaito-teemapäivälle asetetut tavoitteet täyttyivät hyvin. Peruskoululle ja lukiolle on vielä vierasta yhteistyö eri organisaatioiden kanssa. Yhteistyötä aloitettiin Järvisseudun Opiston ja Evijärven kulttuuritoimen/museotoimen kanssa ja sitä tullaan kehittämään jatkossa edelleen. Mm. Järvisseudun Opistolta osallistui kädentaito-teemapäivän työpisteille neljä ohjaajaa. Kansainvälisyyttä kädentaito-teemapäivään toi korealainen Lappajärven lukion nuorisovaihto-opiskelija ja Australialainen kuvataiteilija. Lisäksi yhteistyötä tehtiin lähialueen yrittäjien ja ammatillisten oppilaitosten kanssa.</p>		
Avainsanat (asiasanat) kädentaidot, käsityö, toiminnallinen kehittämishanke		
Muut tiedot		

Author(s) Puusaari, Jonna	Type of Publication Development project report	
	Pages 40	Language Finish
	Confidential Until	
Title Art and Craft in Focus, Evijärvi Lower and Upper Secondary School in 2007-2008.		
Degree Programme Vocational Teacher School		
Tutor(s) Sinikka, Blom		
Assigned by Evijärvi Lower and Upper Secondary School		
<p>Abstract</p> <p>The main aim of my development project was to plan and carry out a theme day of the art and craft, Evijärvi Lower and Upper Secondary School 2007-2008. The focus of the art and craft was chosen together. The goal was to introduce the many sides of the art of handiwork to the students. Also the goal was to increase both the functional and the contents-wise cooperation in and between different organizations.</p> <p>There is a very effective learning-by-cooperating connected at all the focus themes of the art and craft. By assistance of that I wanted to improve the skills of working together and the responsibility taking for one`s own work among the students. In addition I used the method of learning-by-doing. The goal was that every student prepared a concrete product.</p> <p>The art and craft as focus theme contained many different entities carried out during the semester. In autumn the students participated among other things in "The Virtuoso-9"-competition and in the school`s own visual arts-competition. How ever the biggest unity was the art of handiwork-theme day in spring. I was responsible for the planning and carrying out the day. In other unities of the art of handiwork I belonged to different teams.</p> <p>The aims set for the theme day were reached well. The cooperation with different organizations is rather unknown for the comprehensive school and the high school. The cooperation started with the Lake District Folk College and the culture/museum department of Evijärvi and it will be developed ahead. Four teachers from the Folk College participated in the theme day. Internationalism into the theme day was brought by a Korean youth exchange student from Lappajärvi high school and an Australian pictorial artist. Furthermore we worked together with the entrepreneurs and the vocational schools in the neighborhood.</p>		
Keywords art and craft, learning-by-doing		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 KÄDENTAITOJEN OPETUS	
2.1 Historia	6
2.2 Nykyisin lukiossa ja peruskoulussa	7
3 PAINOPISTEALUEIDEN SUUNNITTELU	9
3.1 Aivoriihi	9
3.2 Toimintasuunnitelma ja tavoitteet	10
4 HANKKEEN PEDAGOGINEN TAUSTA	11
4.1 Yhteistoiminnallinen oppiminen	11
4.2 Tekemällä oppiminen	12
5 TAITAJA 9-KILPAILU	12
6 KULTTUURIKILPAILU	13
7 JUHLAT	14
8 KUVATAIDEKILPAILU JA NÄYTTELYT	15
9 KÄDENTAITO-TEEMAPÄIVÄ	16
9.1 Päävaiheet	16
9.2 Tarve ja ideavaihe	17
9.3 Luonnostelu ja visiointi	17
9.4 Taustaselvitykset ja tavoitteiden määrittely	18
9.5 Suunnittelu	19
9.5.1 Oppilaskunnantilan somistaminen	22
9.6 Toteutus	22
9.7 Tulokset ja palaute	24
9.8 Päätäminen	28
10 KÄDENTAITOJEN PAINOPISTEALUEENA - PROSESSIKUVAUS	28
11 POHDINTA	30
LÄHTEET	33
LIITTEET	
Liite 1. Kädentaito painopistealueena. Lukuvuoden 2007-2008 toimintasuunnitelma ja tavoitteet.	34
Liite 2. Keskikoulun työpistevaihtoehdot kädentaito-teemapäivään	36
Liite 3. Lukion työpistevaihtoehdot kädentaito-teemapäivään	37
Liite 4. Lehdistötiedote	38
Liite 5. Lukion oppilaskunnantilan sisustussuunnitelman tehtävänanto	39
Liite 6. Arviointilomake	40

1 JOHDANTO

Viime vuosien aikana kädentaitojen opetuksen määrä niin peruskouluissa kuin lukioissakin on vähentynyt. Nykyisin käsityötekniikat ovat monille oppilaille vieraita, eikä kädentaitoja enää opita kotipiirissä. Myös kouluissa kädentaitoihin jää entistä vähemmän aikaa. Evijärven keskikoulun ja lukion opettajakunta koki tarpeellisesti nostaa kädentaidot lukuvuoden 2007-2008 painopistealueeksi. Evijärven keskikoulussa on lukuvuonna 2007-2008 oppilaita yhteensä 126 ja lukiossa 48, pois lukien abiturientit, jotka eivät enää kädentaito-teemapäivän aikaan olleet talossa. Henkilökuntaa koulukeskuksessa on noin 30.

Kädentaito ja käsityö termi käsitettiin laajasti, niin että se sulkee sisäänsä kaikenlaisen käsityön. Evijärven keskikoulun ja lukion opettajakunta määritteli käsityön toiminnaksi, jossa jostakin materiaalista muokataan käsin jotakin. Määritelmä mahdollisti mm. kädentaito-teemapäivän työpisteiden monimuotoisuuden. Tarkoitus oli, että kädentaito painopistealueena tuo oppilaille tutuksi käsityökentän laajuuden, ja luo mahdollisuudet onnistumisen kokemuksille myös niiden oppilaiden keskuudessa, jotka eivät välttämättä pärjää teoria-aineissa.

Kädentaito-painopistealueena käsitti monia erilaisia lukuvuoden aikana toteutettavia kokonaisuuksia. Syksyllä oppilaat osallistuivat mm. Taitaja 9-kilpailuun ja koulun omaan kuvataidekilpailuun. Suurin kokonaisuus oli kuitenkin kevään kädentaito-teemapäivä, jonka suunnittelusta ja toteutuksesta vastasin. Teemapäivän tavoitteena oli kädentaitojen monimuotoisuuden esittely oppilaille, mutta myös toiminnallisen ja sisällöllisen yhteistyön lisääminen eri organisaatioiden välillä. Muissa kädentaito kokonaisuuksissa kuului eri työryhmiin.

Mukana kädentaitojen teemassa oli yhteistoiminnallinen oppiminen ja tekemällä oppiminen, joilla haluttiin opettaa mm. ryhmätyöskentelytaitoja. Hankkeen lähteenä olen käyttänyt kirjallisuus- ja suullisia lähteitä, sekä oppilaiden täyttämää arviointilomaketta kädentaitopäivästä.

2 KÄDENTAITOJEN OPETUS

2.1 Historia

Käsityönopetuksen, jota kutsuttiin myöhemmin esiammatilliseksi opetukseksi, päätavoite oli alun perin työhön kasvattaminen. Siihen liittyi myös persoonallisuudenkehityksen integrointi. Pohjoismainen käsityönopetus saavutti maailmanmaineen 1800 - 1900-lukujen vaihteessa Unto Cygnaeuksen ja Otto Salomonin ansiosta. Käsityönopetuksen perusteet loi Comenius ja ne kehittyivät ja muuntuivat eri auktoriteettien toimesta. (Suomen kouluhistoriallisen seuran vuosikirja 2002.)

1800-luvulla elänyttä Uno Cygnaeusta voidaan pitää suomalaisen kansanopetuksen isänä, ja varsinaisesti käsityön opetuksen kehittäjänä. Kaikki eivät olleet Cygnaeuksen kanssa samaa mieltä kädentaitojen harjoittamisen tarpeellisuudesta, sillä monet pitivät itsestään selvänä kädentaitojen hallitsemista. Cygnaeuksen kiinnostus käsityön opetuksen kehittämiseen lähti hänen henkilökohtaisesta mieltymyksestään aatteita kohtaan, jotka korostivat käsityön merkitystä. Kansakoululain vahvistamista vuonna 1866 oli edeltänyt vilkas pohdinta mm. käsityön opetuksen välttämättömyydestä. (Suomen kouluhistoriallisen seuran vuosikirja 2002.)

Cygnaeus oli vakuuttunut käsityön opetuksen kasvattavasta merkityksestä. Hänen mielestään kansakoulun käsityön on edistettävä työkuntoisuutta ja kehitettävä lapsen voimaa, taitoa, tottumusta ja halua työhön. Vaikka Cygnaeus puolusti voimakkaasti naisten oikeutta opiskella, eivät hänen käsityksensä naisten tehtävistä ja tyttöjen kasvattamisesta poikenneet mitenkään ajan patriarkaalisesta hengestä. Hänen mielestään tyttöjä oli koulutettava taloudenhoitoon kuuluviin tehtäviin. Näiden ajatusten pohjalta Cygnaeus teki ehdotuksensa käsityön opetuksen sisällöiksi. Esimerkiksi tyttökoulujen käsityön opetukseen tuli kuulua viikoittain 24-30 tuntia taloustoimiin osallistumista, puku- ja liinavaateompelua, kehräämistä, kudontaa ja virkkaamista. Valtion tyttökouluissa käsitöiden opetus aloitettiin 1843. Tyttöjen käsityön opetuksen kulttuurinen pohja oli siis niiden tehtävien opettamisessa, joita tarvittiin kunnolliseksi ja taitavaksi

perheenemännäksi varttumisessa. (Heikkinen, K. 1997., Isaksson, V.1990., Virrankoski, P. 1994.)

1800-luvulla käsityöopetus ei ollut kansakouluissa toivotulla tasolla. Ongelmana oli etenkin pätevien opettajien puute. Ongelmat kuitenkin tiedostettiin ja niitä ratkaisemaan perustettiin mm. komitea, jonka tehtävänä oli valmistella malleja ja ohjeita käsityöopetusta varten. (Suomen kouluhistoriallisen seuran vuosikirja 2002.)

2.2 Nykyisin lukiossa ja peruskoulussa

Käsityöopetuksen vahva asema Suomessa perustuu 1800-luvun lopun kansansivistysajatteluun. Kansakoulun käsityöopetuksen tuli antaa rahvaan lapsille teknisiä taitoja, kasvattaa heitä työhön ja edesauttaa kansallista uskonnollis-siveellistä ajattelua. Varhaisessa kansakoulussa käsityö oli harjoitusaine, mutta 1900-luvun taidekasvatusliikkeen nousun myötä se luettiin taideaineiden ryhmään. Taidekasvatusliike uusine ideoineen tuli Suomeen muualta Euroopasta ja USA:sta. (Virrankoski, P. 1994.)

1970-luvulla siirryttiin asteittain peruskoulujärjestelmään. Suomalainen peruskoulu muutti käsityöopetusta prosessipainotteiseen suuntaan. Kuten aiemmin kansakoulussa, tekstiilityön arvoa ei enää liitetty pelkästään hyötyyn, vaan käsityöllä oli merkitystä oppilaan luovuudelle ja sosiaalisuudelle. Nykyisessä peruskoulussa käsityö jakautuu tekstiilityöhön ja tekniseen työhön. 7-luokan pakollisissa käsityöopinnoissa oppilaat tutustuvat molempiin vaihtoehtoihin. Teknistä ja/tai tekstiilityötä on 7-luokalla kolme pakollista jaksoa. 8- ja 9-luokalla sekä tekstiili- että tekninen työ kuuluu valinnaisiin opintoihin. Peruskouluissa tekstiilityön pääalueet ovat vaatetus, kodin tekstiilit ja vapaamuotoiset työt. (Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004.)

Työtavat ovat hyvinkin välineellistyneitä, perineistä käsiampelua käytetään enää harvoin. Teknisen työn sisältöjä ovat mm. visuaalinen ja tekninen suunnittelu ja

valmistaminen. Nämä tarkoittavat mm. erilaisten materiaalien tarkoituksenmukaista ja luovaa käyttöä eri käyttötarkoituksissa ja eri tekniikoin, sekä teknisessä työssä tarvittavien käsityövälineiden ja koneiden turvallista käyttöä. (Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004.)

Ennen oli tavallista, että käsityön alkeet oli opittu jo ennen koulua kotipiirissä. Kouluopetus kehitti lisää jo opittuja taitoja, sillä koulussa tehtiin osittain samoja asioita kuin kotona. Nykyään käsityötekniikat ovat monelle oppilaalle vieraita ja opetus aloitetaan perusteista. Perusopetuksen 5-9 vuosiluokilla käsityöopetuksen ydintehtävänä on kartuttaa oppilaan käsityötietoja ja -taitoja niin, että oppilas kykenee entistä itsenäisemmin tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja mm. materiaalin ja työtavan suhteen. Käsityössä on hyvin laaja sisältö tuoteideoinnista sommitteluun ja materiaalitiedosta erilaisiin dokumentointitekniikoihin. (Evijärven kunnan peruskoulun ops 2004.)

Peruskoulussa taideaineisiin lukeutuu myös kuvataide. Sen tehtävänä on tukea oppilaan kuvallisen ajattelun ja esteettisen ja eettisen tietoisuuden kehittymistä sekä antaa valmiuksia omaan kuvalliseen ilmaisuun. Keskeistä kuvataideopetuksessa on ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmenemismuotoja yhteiskunnassa: taidetta, mediaa ja ympäristöä. Opetuksen tavoitteena on, että oppilaalle syntyy henkilökohtainen suhde taiteeseen. Kuvataiteen opetus luo perustaa suomalaisen kulttuurin ja oppilaalle vieraiden kulttuureiden visuaalisen maailman arvostamiselle ja ymmärtämiselle. Kuvataiteen opetuksessa kehitetään taitoja, joita tarvitaan kestävän tulevaisuuden rakentamisessa. Oppiaineelle on ominainen teemallisuus, joka mahdollistaa kiireettömän ilmapiirin ja pitkäjänteisen työskentelyn. 7-luokalla kuvataidetta on kaksi pakollista jaksoa. 8- ja 9-luokalla kuvataide kuuluu valinnaisiin opintoihin. (Evijärven kunnan peruskoulun ops 2004.)

Lukiossa kuvataidetta voi valita 1-2 pakollista opintojaksoa, sekä niiden lisäksi valinnaisia jaksosia esim. Evijärven lukiossa 4 jaksoa. Tämän lisäksi on mahdollisuus suorittaa lukiodiplomi kuvataiteesta. Joissakin lukioissa on mahdollisuus opiskella myös käsityötä ja 1990-luvun lopulta lähtien käsityön lukiodiplomin suorittaminen on tullut mahdolliseksi eräissä lukioissa. Evijärven

lukiossa tätä mahdollisuutta ole. (Evijärven kunnan lukion opetussuunnitelma 2003.)

3 PAINOPISTEALUEIDEN SUUNNITTELU

Lukion ja keskikoulun opettajien suunnittelupalaverissa 15.5.2007. mietittiin lukuvuoden 2007- 2008 Evijärven keskikoulun ja lukion painopistealueita. Evijärven ja Suomen juhlavuoden kunniaksi yhdeksi painopistealueeksi valittiin juhlat. Toinen painopistealue on edelliseltä vuodelta tuttu oppimaan oppiminen. Kolmannesta painopistealueesta äänestettiin ja sen voitti kädentaidot. Ideointi siitä, kuinka kädentaidot ilmenevät normaalin kädentaitojen opetuksen lisäksi koulussamme, tapahtui myös 15.5.2007 olleessa kokouksessa. Kädentaitoteemojen ideoinnissa käytettiin ohjattua ryhmätyömenetelmää aivoriitä. Menetelmän avulla pystyttiin tuottamaan lyhyessä ajassa useita ideoita. (Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksen pöytäkirja 15.5.2007)

3.1 Aivoriiti

Aivoriiti on ohjattu ryhmätyömenetelmä, jonka avulla voidaan kehittää ja kerätä paljon ideoita ja ajatuksia luovasti, tehokkaasti ja lyhyessä ajassa. Menetelmä rohkaisee osallistumaan ja saa ryhmän keskittymään yhteiseen tavoitteeseen. (Kuitunen, H. 1997.)

Aivoriiti aloitetaan aiheen tai ongelman määrittelyllä. Kun siitä on päästy yhteisymmärrykseen, se kirjoitetaan kaikkien nähtäville (Kuitunen, H. 1997). 15.5.2008 opettajainkokouksen suunnittelupalaverissa ongelmaksi muodostui; Kuinka kädentaidot ilmenevät normaalin kädentaitojen opetuksen lisäksi Evijärven keskikoulussa ja lukiossa lukuvuonna 2007-2008?

Varsinainen työskentely on kaksivaiheinen: ideointi ja syntyneiden ideoiden arvioiminen. Työskentely alkaa siten, että jokainen miettii hetken valittua aihetta ja

siihen liittyviä ideoita. Tämän jälkeen jokainen kertoo vuorollaan lyhyesti ideansa ja ajatuksensa (Kuitunen, H. 1997). Evijärven keskikoulun ja lukion opettajien aivoriihiyöskentelyssä ei jaettu vuoroja, vaan halukkaat sai vapaasti kertoa ajatuksensa. Joillekin tuli mieleen yksi idea, toisille hyvin useita. Rehtorit kirjasivat ideoita taululle kaikkien nähtäväksi. Kun uusia ideoita ei enää tullut poistettiin päällekkäisyydet ja arvioitiin, mitkä ideoista olivat toteuttamiskelpoisia.

Aivoriihiyöskentelyssä ajatuksena on, että yhden esittäessä ideoitaan muut keksivät niitä lisää, jolloin yhdessä syntyy huomattava määrä ideoita. Syntyneet ideat ja ajatukset kannattaa kirjata ylös sitä mukaa, kun ne sanotaan. (Kuitunen, H. 1997).

Aivoriihiin tuottamia ideoita kädentaitojen teemoista oli : Taitaja 9- kilpailu, kuvataidekilpailu, kädentaito-teemapäivä (suurin kokonaisuus), Nou-hätä -kilpailu, pihamaalauksia asfaltille, lumiveistoskilpailu, kattauskilpailu ja oppilaskunnantilan somistaminen.

Itse en osallistunut kyseiseen suunnittelupäivään, koska suunniteltiin lukuvuotta 2007-2008, jolloin minun ei pitänyt jatkaa sijaisena. Paikalla oli kuvataiteen ja tekstiilityön virassa, mutta lomalla oleva opettaja. Sijaisuuteni jatkui kuitenkin syksyllä ja niinpä minut valittiin opettajainkokouksessa 21.8.2008 painopistealuevastaavaksi. (Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksen pöytäkirjat 15.5.2007 ja 21.8.2008)

3.2 Toimintasuunnitelma ja tavoitteet

21.8.2008 Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksessa päätettiin, että minä painopistealuevastaavana kokoan työryhmän tekemään esityksen kädentaitojen toimintasuunnitelmasta. Kokosin kolme opettajan ryhmän, johon kuului Evijärven keskikoulun ja lukion taito- ja taideaineiden opettajat. 20.9.2008 yhdessä näiden opettajien kanssa (kotitalouden opettaja, teknisen työn opettaja ja minä kuvataiteen ja tekstiilityön opettajana) teimme esityksen lukuvuoden 2007-2008 painopistealueena olevan kädentaitojen toimintasuunnitelmasta alustavine aikatauluineen ja eri osakokonaisuuksien tavoitteineen. Suunnitelma esiteltiin

25.9.2008 oleessa Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksessa. Esitys (liite 1.) hyväksyttiin ja liitettiin koulun toimintasuunnitelmaan viikolla 39.

Syksylle 2007 suunniteltiin mm. Taitaja 9 -kilpailuun osallistumista ja taidekilpailua. Suurin kokonaisuus oli kuitenkin kevään kädentaidon-teemapäivä, jonka suunnittelusta ja toteutuksesta painopistealuevastaavana vastasin. Muihin pienempiin kokonaisuuksiin osallistuin vain eri työryhmien jäsenenä.

Lisäksi toimintasuunnitelmaan kirjattiin, että kädentaitoja tuodaan esille mm. juhlien koristelussa, sekä oppilastöitä pyritään laittamaan esille entistä monipuolisemmin ja osallistutaan valtakunnallisiin kuvataidekilpailuihin. Näiden suunnittelu, toteutus ja kuvataidekilpailuihin osallistuminen oli vastuullani.

4 HANKKEEN PEDAGOGINEN TAUSTA

4.1 Yhteistoiminnallinen oppiminen

Kaikkiin kädentaitojen painopistealueiden teemoihin liittyy voimakkaasti yhteistoiminnallinen oppiminen. Se on työtapaa tai vuorovaikutustilanne, jonka tavoitteena on yhdessäoppimisen kautta sitouttaa oppilaat oppimisprosessiin ja parantaa heidän itsetuntoaan. Yhteistoiminnallinen oppiminen opettaa oppilaille yhteistyötaitoja ja vastuuta omasta oppimisesta. Pääpaino yhteistoiminnallisessa oppimisessä on yhteisellä tuotoksella ja sillä, että kaikki oppilaat oppivat samat asiat ja osallistuvat yhteisen tavoitteen saavuttamiseen. Yhteistoiminnallisen oppiminen on erilainen tapa suhtautua tietoon, oppimiseen ja toisiin ihmisiin. Menetelmässä jokainen oppilas tuo oman tietämyksensä ja osaamisensa ryhmän käyttöön. Jokainen oppilas on vastuussa sekä omasta että toisten oppilaiden oppimisesta. (Eteläpelto, A & Tynjälä, P. 1999.)

4.2 Tekemällä oppiminen

Tekemällä oppiminen eli learning by doing on kaiketi vanhin ihmisten välinen oppimismenetelmä ja se on yhä pienen lapsen perusmalli oppimiseen. Menetelmän perusajatus on ottaa mallia ja tehdä perässä tai tehdä kokeilemalla yrityksen ja erehdyksen kautta. Oppiminen tapahtuu tekemällä ja osallistumalla. Oppimiseen voidaan sisällyttää erilaisia aktiiviseen toimintaan perustuvia opetusmenetelmiä aina käsitöistä draamaan. Tekemällä oppimisen opetusmenetelmiä ovat mm. leikki, tutkimusretki ja -tehtävä, näyttelyn rakentaminen, askartelu ja taitojen harjoittelu. Tekeminen on tärkeä keino opetuksen konkretisoinnissa. Kun kokeillaan, harjoitellaan ja osallistutaan, niin eletään juuri sitä todellisuutta, johon oppimisen tavoite kohdistuu. Konkreettisuuden teho perustuu oppijan omiin kokemuksiin ja tekemisestään/oppimisestaan saamaan välittömään palautteeseen. Konkreettinen toiminnallisuus on usein ylivertainen opetusmenetelmä, kun oppimistavoitteina ovat taitojen hankkiminen tai asenteisiin vaikuttaminen. Yleisesti voidaan kuvata, että toiminnalliseen oppimiseen liittyy tekeminen, kokeminen, vuorovaikutus ja yhteistyö, joiden kautta opitaan. (Vuorinen 2001).

5 TAITAJA 9-KILPAILU

Taitaja 9-kilpailu on peruskoulun yhdeksäsluokkalaisille tarkoitettu kilpailu kädentaidoissa. Kilpailulla halutaan hauskasti ja innostavasti nostattaa taitoaineiden, erityisesti tekniikan, tekstiilityön ja kotitalousalojen tuntemusta. Kilpailuun osallistuvien joukkueiden on oltava sekajoukkueita ja annetuista tehtävistä on suoriuduttava aikarajan sisällä. Ammattioppilaitoksen ovat Taitaja 9 -kilpailujen järjestäjiä. Paikalliskilpailujen jälkeen parhaat joukkueet etenevät aluekilpailuun ja sieltä vielä finaaliin, joka järjestetään vuosittain ammattitaidon SM-kilpailujen yhteydessä. Aluekilpailu pidettiin Vaasan Botnia-hallissa 22.3.2008 ja finaali kisattiin huhtikuussa.

Evijärven keskikoulun yhdeksäsluokkalaisista Jamin Lappajärven toimipisteen Taitaja 9-kilpailun paikalliskilpailuun osallistui kolmen oppilaan joukkue, johon kuului kaksi poikaa ja yksi tyttö. Tavoitteena oli aluekilpailuun pääseminen. Reilussa tunnissa tehtiin seitsemän erilaista tehtävää eri opintolinjoihin liittyen. Esimerkiksi metallialan tehtävässä valmistettiin makkaratikku ja rakennusalan tehtävässä kirjatuki. Paikalliskilpailuun joukkueita osallistui kahdeksasta koulusta. Kauhavan ja Lappajärven joukkueet keräsivät kilpailusta eniten pisteitä ja joukkueet pääsivät edustamaan koulujaan Vaasan aluekilpailuun.

Järviseudun ammatti-instituutin opinto-ohjaaja Petteri Karvinen piti tärkeänä sitä, että kilpailun aikana oppilaitoksen tunnelma tulisi oppilaille tutuksi. Hänen mukaansa yhteistyötä peruskouluihin on tarkoitus jatkossa lisätä ja kehittää siihen suuntaan, että kaikki oppilaitokseen tulevat peruskoulun vierailijat pääsisivät tekemään jotakin konkreettista. Yleisesti kilpailua pidettiin hyvänä tapana päästä tutustumaan kaikkeen siihen, mitä ammattikoulussa tehdään.

Osallistuin Taitaja 9-kilpailun teemaan olemalla yksi työryhmän jäsen, joka valitsi joukkueen kilpailuun. Lisäksi työryhmään kuului Evijärven keskikoulun opinto-ohjaaja, kotitalouden- ja teknisen työn opettaja.

6 KULTTUURIKILPAILU

Evijärven keskikoulun ja lukion oppilaille julistettiin 1.10.2008 kulttuurikilpailu, jonka aiheena oli Evijärvi. Kilpailussa oli kolme sarjaa runo, musiikki ja kuvataide, kaikkien tavoitteena oli kuitenkin jollakin tavalla kuvata kotikuntaa. Runomuoto oli vapaa, myöskään sävellystä tai bändiesitystä ei ollut rajattu. Kuvataiteen kohdalle oli asetettu rajoitteeksi koko, työn on oltava liikuteltava. Työn sai tehdä yksin tai ryhmässä. Oppilaat tekivät kilpailutyöt vapaa-ajalla. Keskikoululaisille ja lukiolaisille oli omat sarjansa ja kunkin taidelajin kolmelle parhaalle jaettiin rahapalkinto. Arvosteluraatiin kuului museonhoitaja, sekä kunkin taidelajin opettaja Evijärven keskikoululta/ lukiolta. Parhaat työt palkittiin ja esiteltiin koko

koululle 5.12.2008, jolloin Evijärven keskikoululla ja lukiolla juhlittiin 140-vuotista Evijärveä ja 90-vuotista Suomea. Oma kulttuurikilpailu oli koulun historiassa ensimmäinen.

Kulttuurikilpailuun osallistuminen oli melko laimeaa. Ehkä aihe Evijärvi koettiin liian vaikeaksi, kun aihetta ei ollut rajattu tarkemmin. Tai sitten nuoret olivat liian kriittisiä oman osaamisensa suhteen. Oppilaille täytyy tehdä paremmin selville työn rajat ja avata aihetta selkeämmäksi, ja varmasti tämän ensimmäisen kokeilun jälkeen oppilaat uskaltavat helpommin osallistua kilpailuun. Kuitenkin kilpailuun saatiin muutamia kymmeniä töitä ja kaikkiaan palkittavia löytyi 12. Kulttuurikilpailusta jäi kuitenkin hyvä tunne, joten varmasti pienten kehittelyjen jälkeen sitä tullaan tulevaisuudessakin järjestämään.

Kulttuurikilpailun arvosteluraadissa toimimisen lisäksi olin mukana jakamassa oppilaille palkinnot.

7 JUHLAT

15.5.2007 opettajien suunnittelupalaverissa pohdittiin koulun painopistealueita ja todettiin, että Suomen 90-vuotis ja Evijärven 140-vuotis juhlavuosien tulisi näkyä koulun syksyn toiminnassa. Juhlien suunnittelu aloitettiinkin hyvissä ajoin 13.8.2007 palaverissa, jossa Evijärven keskikoulun ja lukion opettajakunta pohti juhlapäivän eli 5.12.2007 ohjelmaa. Opettajainkokouksessa 25.9.2007 opettajat jaettiin eri toimikuntiin, jotka vastasivat aamun-, päivän- tai iltapäivän ohjelmasta tai näyttelystä. Kukin toimikunta kokoontui lähes viikoittaisiin palavereihin, joissa saatuja ideoita tuotiin esille opettajainkokouksissa.

Evijärven keskikoulun ja lukion juhla alkoi 5.12.2007 ulkona lipunnostolla ja jatkui Kuntakokous-näytelmällä auditoriossa. Näytelmän jälkeen oppilaat tutustuivat koululaitoksen historiasta kertovaan näyttelyyn ja laittoivat tietokoneohjelmalla jo lakkautettujakin kouluja mahdollisimman tarkasti omalle paikalleen. Tämän jälkeen

seurattiin museotoimen järjestämää esitystä Evijärven historiasta. Iltapäivällä lakitettiin syksyn ylioppilas ja aloitettiin varsinainen pääjuhla. Pääjuhlassa kuultiin mm. musiikkikavalkadissa suomalaista musiikkia vuosien varrelta lukion ja keskikoulun oppilaiden soittaessa ja laulaessa. Lisäksi juhlassa oli oppilaiden laatima rento ja veikeä juhlapuhelu, sekä presidenttipeli, jossa opettajat olivat pukeutuneet Suomen presidenteiksi ja oppilaat saivat arvailla, kuka presidentti kulloinkin lavalle astui. Juhlassa julistettiin ja esiteltiin myös kulttuurikilpailun voittajat.

Toimin iltapäivän pääjuhlasta vastaavassa työryhmässä, jonka tehtävänä oli suunnitella juhlan toteutus. Lisäksi toimin yhdyshenkilönä paikalliseen yritykseen, joka vastasivat juhlasalin koristelun suunnittelusta ja toteutuksesta. Ohjeistin oppilaat valmistamaan kuvataiteen tunneilla mm. ruokalan lasivitriineihin ja koulun käytäville lukuisia Suomi 90 v. Ja Evijärvi 140 v. teemaan maalauksia ja muita teoksia.

8 KUVATAIDEKILPAILU JA NÄYTTELYT

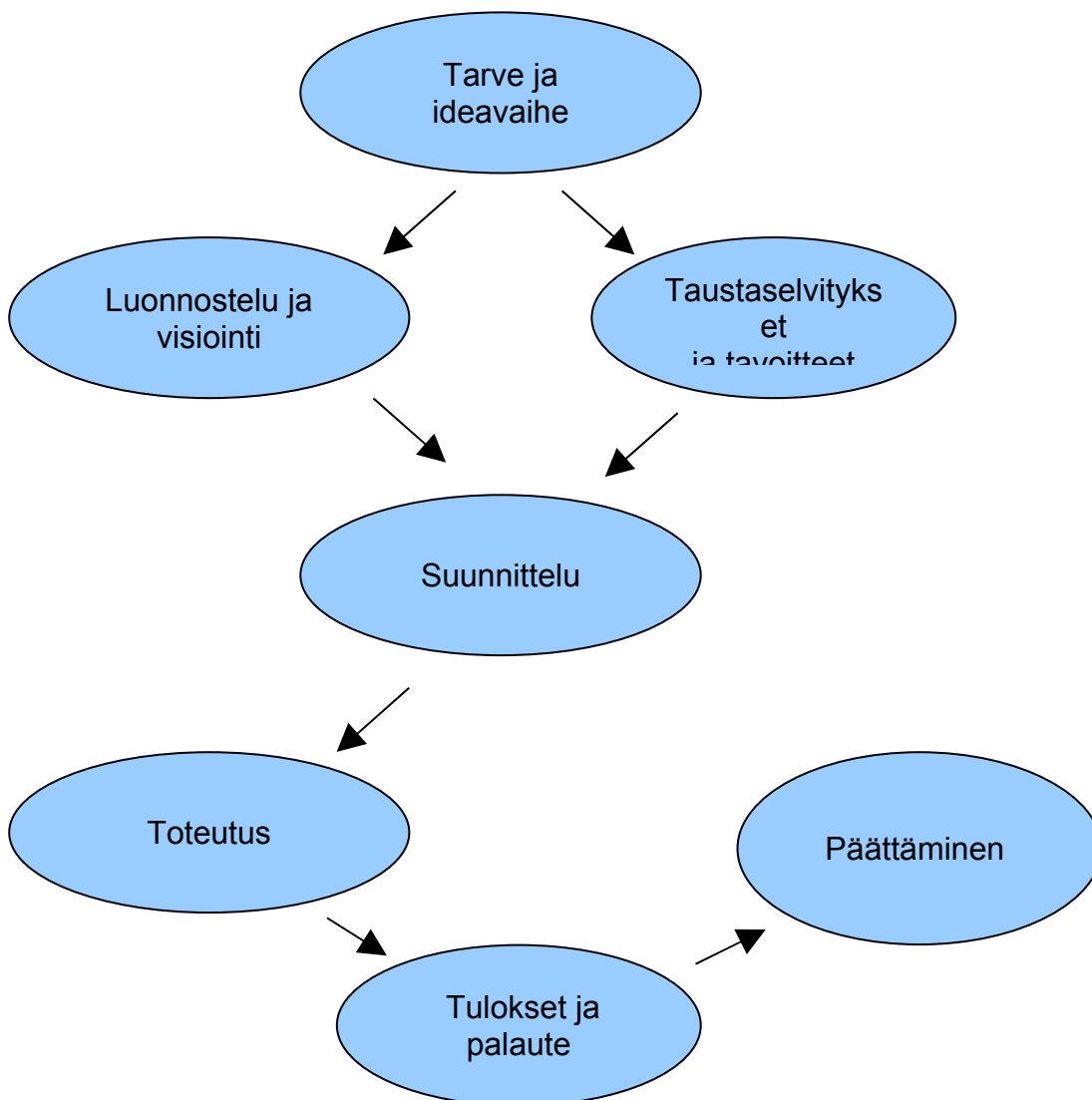
Lukuvuoden 2007- 2008 Evijärven keskikoulun 7-luokan oppilaat ovat osallistuneet kuvataiteen pakollisten opintojaksojen, sekä 8- ja 9-luokan oppilaat valinnaisten kuvataiteen jaksojen puitteissa mm. Suomen 4H-liiton ja Metsästäjien Keskusliiton piirustuskilpailuun, jonka aiheena oli Art; Elämää metsässä. Lisäksi oppilaat ovat osallistuneet Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön Kalastuskärpänen -pinssin suunnittelukilpailuun, sekä Radio NRJ:n ja Postin järjestämään ystävänpäiväkortin suunnittelukilpailuun.

Vastasin valtakunnallisten kilpailujen etsimisestä ja päätin, mihin kilpailuihin oppilaat ottivat osaa. Pysin valitsemaan mahdollisimman monipuolisia kilpailuja, joissa pystyi käyttämään erilaisia tekniikoita. Toinen kriteeri valinnassa oli se, että ne olivat ajankohdaltaan sellaisia, joihin mahdollimman monta oppilasryhmää pystyi osallistumaan kuvataiteen tuntien puitteissa.

Tein näyttelyjen puitteissa paljon yhteistyötä museonhoitaja Tuija Aholan kanssa. Sovittelimme aikatauluja niin, että hän pystyi tulla esittelemään taidetila Tiirassa vuoden aikana olleita näyttelyjä mm. Evijärven kuvataideyhdistyksen näyttely. Olen käynyt jokaisen kuvataideryhmän kanssa ainakin kerran lukuvuoden 2007-2008 aikana tutustumassa Tiirassa olleeseen näyttelyyn.

9 KÄDENTAITO-TEEMAPÄIVÄ

9.1 Päävaiheet

9.2 Tarve ja ideavaihe

Tarve ja ideavaihe lähti käyntiin jo keväällä 2007, jolloin suunnittelupäivässä (15.5.2007) ideoitiin kädentaitojen näkymistä koulussa normaalin taide- ja taito-opetuksen lisäksi. Tällöin jo opettajakunta sopi, että suurin kokonaisuus kädentaitojen painopistealueeseen on keväällä 2008 järjestettävä kädentaito-teemapäivä. Päivä haluttiin järjestää, koska peruskoulussa ja etenkin lukiossa aika tuntuu yhä vähemmän riittävän kädentaitoihin. Roolini oli suunnitella ja organisoida kädentaito-teemapäivän toteutus.

9.3 Luonnostelu ja visiointi

Kädentaito-teemapäivän erilaisten tapahtumien visiointi lähti liikkeelle ajatuksesta, että kaikki opiskelijat pääsevät itse tekemään jotakin konkreettista. Tämä johti erilaisten työpisteiden ideointiin. Ensin oli mietittävä työpisteiden työskentelyaika. Ajatuksia oli, että mm. jokainen oppilas osallistuu kahdelle eri työpisteelle, jossa työskentelee ajan x. Pohdintojen ja keskustelujen jälkeen tulimme muiden opettajien kanssa siihen tulokseen, että jokainen oppilas osallistuu vain yhdelle työpisteelle. Näin työskentelyaika saadaan tarpeeksi pitkäksi. Koska keskikoululla ja lukiolla on erilainen työaikataulu normaaleina koulupäivinä, muutettiin ruokailu alkamaan aikaisemmin ja iltapäiväksi sovittiin vain yksi välitunti. Edelliset ratkaisut mahdollistivat työpisteillä työskentelyajaksi neljä oppituntia.

Iltapäivän ohjelmaksi oli näin ollen kaavailtu työpisteillä työskentelyä. Seuraavaksi lähdinideoimaan aamupäivän tapahtumia eli käytännössä mitä tapahtuu kello 8.25-10.55. Ideoita oli mm. tuoda esille oppilaiden erityisosaamisalueita työnäytöksinä, oppilastöiden näyttely ja yrittäjien järjestämät työnäytökset. Lisäksi ajatuksenani oli, että aamusta voisi olla perinteistä käsityötä mm. museotoimen kanssa yhdessä järjestettyjä työnäytöksiä vanhan ajan työtavoista mm. kehrääminen ja tuohityöt. Tämän jälkeen olisi ollut katsaus maailmalle esimerkiksi taiteilijavierailujen avulla. Iltapäivällä olisi perehdytty laajasti erilaisiin kädentaitoihin paikallisten osaajien voimin. Näin olisi saatu katsaus paikalliseen kulttuurihistoriaan, alueelliseen osaamiseen, sekä taiteeseen maailmalla.

Alustavua suunnitelmia tehdessä aloin hyvinkin nopeasti ymmärtämään, että yhden ihmisen rajallisuus alkaa tulla vastaan. Tein heti rajauksia, etten lähde viemään ideaa oppilaiden erityisosaamisalueiden ja perinteisten työtapojen työpisteistä eteenpäin.

Mahdollisiksi yhteistyötahoiksi kaavailin seuraavia:

- Järvisseudun opisto
- Evijärven kulttuuri/museotoimi
- Nelimarkkamuseo, Alajärvi
- paikalliset yrittäjät
- kotitalousnaiset
- lähialueen ammattikoulut
- sanomalehdet; Ilkka, Pohjalainen, Järvisseudun Sanomat, Järvisseutu, Torstai, sekä Järviradio

9.4 Taustaselvitykset ja tavoitteiden määrittely

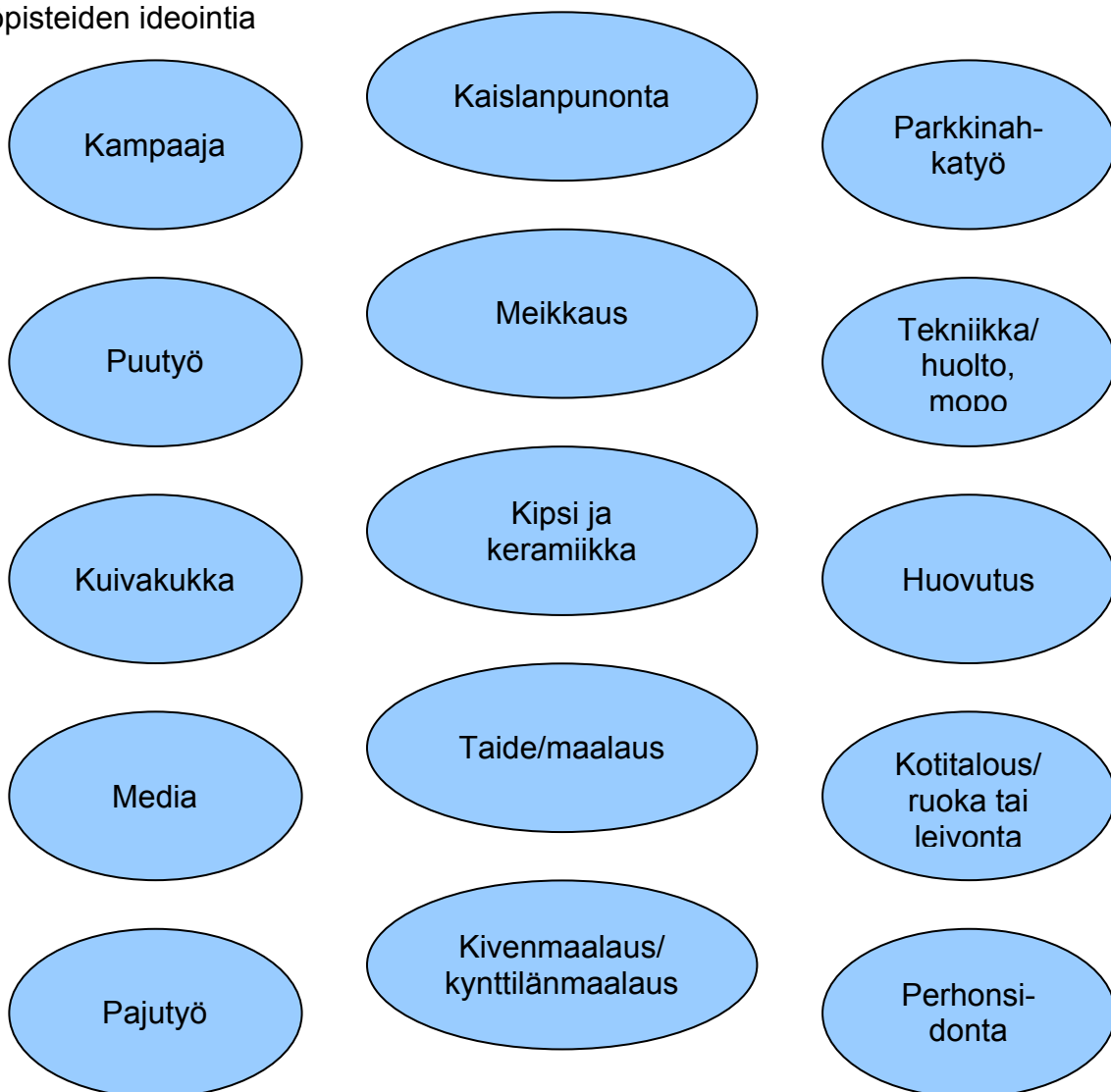
Ensimmäiset taustaselvitykset yhteistyökumppaneista aloitin lokakuussa 2007. Tällöin otin yhteyttä Järvisseudun opistoon ja kerroin, että keväälle 2008 on tulossa kädentaito-teemapäivä Evijärven keskikoululle ja lukiolle. Järvisseudun opisto oli valmis lähtemään mukaan yhteistyöhön, mikäli se ei aiheuta mm. toimistolle ylimääräistä työtä. Niinpä sovimme, että voimme käyttää n. 4-5 opistossa jo ohjaajana olevaa henkilöä puoli päivää työpisteillämme opettajana. Samoihin aikoihin otin yhteyttä museotoimeen ja sovimme, että myös he lähtevät mukaan yhteistyöhön. Vielä tällöin yhteistyön muodosta ei ollut keskustelua. Kotitalousnaisiin en ottanut yhteyttä, koska tässä vaiheessa oli jo selvää, ettei tarjolle laiteta kotitalouteen liittyviä työpisteitä.

Kädentaito-teemapäivän tavoitteeksi määriteltiin kädentaitojen monimuotoisuuden esille tuominen oppilaille. On tärkeää, että nuoret näkevät ja myös kokevat taiteen tekemisen ilon. Tavoitteena oli ryhmätyötaitojen kehittäminen, yhteistoiminnallinen

tekeminen ja tekemällä oppiminen. Lisäksi oli tärkeää, että sellaisetkin oppilaat, jotka eivät välttämättä pärjää lukuaineissa voivat kokea onnistumisen elämyksiä. Myös lukiolaiset haluttiin ottaa mukaan kädentaitopäivään, sillä lukiossa ei ole liiaksi aikaa konkreettiselle tekemiselle kaiken lukemisen rinnalla. Kädentaito-temapäivän sovittaminen lukion ohjelmaan onnistui, koska ajankohta sovittiin jo 25.9.2008 opettajainkokouksessa.

9.5 Suunnittelu

Työpisteiden ideointia

Alustavan työpisteideointini jälkeen laitoin opettajainhuoneen ilmoitustaululle paperin, johon opettavat sai vapaasti kirjoittaa omia ideoita työpisteiksi. Paperille ilmestyi mm. seuraavia ideoita: hitsaus ja tinaus, origami ja kalligrafia, atk/graafinen suunnittelu, kukka-asetelmat ja peltipurkin uusi elämä. Näiden ja omien ideoitteni perusteella laadin oppilaille listan, johon he tekivät ensisijaisen valintansa työpisteestä ja kaksi varavalintaa. Lähdin viemään työpisteiden suunnittelua hieman riskillä, koska vielä tässä vaiheessa minulla ei ollut tietoa, mistä saisin ohjaajat millekin työpisteelle. Ainoana varmana oli Lappajärven lukion nuorisovaihto-opiskelija, joka oli lupautunut pitämään origamia ja kalligrafiaa. Omia ideoita työpisteistä tehdessä olin alitajuisesti miettinyt mm. Järviseudun Opiston opettajien erityisosaamisalueita ja mitä mahdollisesti pysyisin itse ohjaamaan.

Keskikoulun oppilaat tekivät työpistevalintansa 17 vaihtoehdosta (liite 2.) 7.3.2008 eli reilu kuukausi ennen kädentaitopäivää. Käytännössä tapahtuma eteni niin, että kaikille keskikoulun oppilaille jaettiin tietyn tunnin alussa oma lista työpisteistä, johon he laittoivat ensisijaisen valintansa ja varavalintansa. Heti valinnat saatuani tein tyhjään listaan tukkimiehen kirjanpidolla ensimmäisen katsauksen, minkä verran kullekin työpisteelle olisi tulossa oppilaita. Työpisteet, joihin oli vain muutama oppilas karsin pois, ja siirsin nämä oppilaat, heidän kanssa keskusteltuaan, jollekin toiselle työpisteelle (tällaisia oppilaita oli alle 10.) Saatuani alustavat tiedot keskikoulun osallistujista laadin lukiolaisille oman listan (liite 3.), johon he saivat tehdä ensisijaiset ja varavalintansa. Lukiolaisille työpistevaihtoehtoja oli tarjolla 10. Pois oli karsittu sellaiset työpisteet, joille ei keskikoulusta ollut ilmoittautunut yhtään oppilasta, sekä ryhmät, jotka olivat jo täynnä (työturvallisuus huomioiden yhdelle ohjaajalle + 1 valvoja ei voinut tulla yli 15 oppilaan ryhmiä) eli meikkaus ja mopon/auton korjaaminen ja huolto. Tämä oli pakko tehdä, sillä juuri näihin suorittuihin työpisteisiin oli hankala löytää opettajia. Pelkästään lukiolaisille oli kuitenkin tarjolla verhojen painokuviointi ja oppilaskunnantilan maalaaminen.

Vasta saatuani ryhmäkoot ja tulevat työpajat selville lähdin etsimään työpisteille ohjaajia. Ensin kartoitin, mitkä ohjaajat voisivat tulla Järviseudun opistolta ja lähdin soittelemaan heitä läpi. Kuvataiteen ja väännetään rautalangasta työpisteiden

ohjaajat löytyivät helposti. Seuraavaksi keskustelin koulumme teknisen työn opettajan kanssa haluaisiko hän pitää puutyötä. Päädyimme kuitenkin siihen ratkaisuun, että koulumme teknisen työn opettaja pitää hitsausta ja puutyön opettajan yritin saada Järviseudun opiston kautta. Pienten suostuttelujen jälkeen onnistuin saamaan Järviseudun Opiston puutyön opettajan ohjaajaksi työpisteelle. Seuraavaksi oli tarkoitus kysyä meikkauksen ohjaajaa Järviseudun Opiston kautta. Hän ei kuitenkaan päässyt osallistumaan päivään ja siitä alkoikin pitkä soittokierrokseni ympäri lähialueita. Etsin puhelinluettelosta ja internetistä kaikki 60km säteellä olevat meikkaaja-kosmetologit ja soitin heille järjestään. Kymmenien soittojen ja pienoisten epätoivon hetkien jälkeen kuitenkin onnistuin löytämään meikkaustyöpisteelle Pietarsaarelaisen kauneusalan yrittäjän, jolla oli mukanaan Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulussa, Pietarsaaren yksikössä kosmetologi/meikkaajaksi opiskeleva tyttö.

Seuraava ongelma olikin löytää mopon huolto/korjaus työpisteen ohjaaja. Taas lukuisia yhteydenottoja ammattikoululle ja sieltä saamiini puhelinnumeroihin. Lopulta soitin läpi paikalliset autoalan yrittäjät ja sieltä vihdoinkin viimein löysin työpisteelle ohjaajan. Media-ryhmän, atk/ graafinen suunnittelu työpisteen sekä jo edellä mainitun hitsaus ja tinaus työpisteen ohjaajat olivat koulumme opettajia.

Saatuani sijoitettua kaikki oppilaat työpisteille ja jokaiselle työpisteelle ohjaajan aloitin tarvittavien materiaalien hankinnan. Soitin uudestaan läpi kaikki kädentaito-teemapäivään tulevat ulkopuoliset ohjaajat, ja kyselin mm. millaisen tilan he työpisteelleen tarvitsevat, millaisia työvälineitä ja materiaaleja. Jotkut ohjaajat toivat materiaalit mukanaan, jotkut minä hankin. Mopon/auton korjaamistyöpisteen materiaalien hankkiminen oli mielenkiintoista ja hankalaakin. Ennen kädentaitopäivää mopo-työpisteelle ilmoittautuneet oppilaat kutsuttiin koolle ja he muodostivat pienryhmiä. Ne, jotka halusivat, saivat tuoda kotoa huollettavaksi ja korjattavaksi mm. mopon. Ryhmille, joille ei kotoa löytynyt huollettavaa, hankin autoalan yrittäjältä vanhoja osia mm. turbon keskiosa ja bensapumppu, joita oppilaat saivat purkaa, huoltaa ja tutkia. Yrittäjiltä saimme myös lainaksi erilaisia työkaluja, joita huoltamisessa tarvittiin.

Neuvottelin opettajakunnan kanssa siitä, kuka haluaisi mennä valvomaan mitäkin työpistettä. Sovittelin opettajien valvontavuorojen pituuden sen mukaan, kuinka monta tuntia heillä olisi kyseisenä päivänä normaalin lukujärjestyksen mukaan ollut.

Kulttuuritoimen kanssa sovimme, että he hoitavat Alajärven Nelimarkkamuseolta residenssitaiteilijoita pitämään oppilaille n. 45min. luennon taiteen opiskelusta, tekemisestä ja kyseisten kuvataiteilijoiden töistään. Luento valvomassa olivat opettajat, joilla olisi ollut tunti siihen aikaan normaalin lukujärjestyksen mukaan.

Suunnitteluvaiheessa Evijärven lukion rehtori lähetti lehdistötiedotteet (liite 4.) seuraaviin lehtiin: Ilkka, Järviseuutu, Järvisseudun Sanomat, Torstai ja Pohjalainen.

9.5.1 Oppilaskunnantilan somistaminen

Lukion kuvataiteen LKU2 ja LKU3 kurssien opiskelijat (12 +14 opiskelijaa) tekivät ohjeistamanani kotitehtävänä (liite 5.) sisustussuunnitelman oppilaskunnan tilaan. Lukion oppilaskunnanhallitus päätti kokouksessaan 7.4.2008, minkä suunnitelman mukaan tilaa aletaan muuntaa viihtyisämmäksi. Kädentaidon-teemapäivänä kolme lukion oppilasta maalasi oppilaskunnantilan seinät.

9.6 Toteutus

17.4.2008 pidetyn kädentaito-teemapäivän ohjelma alkoi kello 10.00 keskikoulun ja lukion oppilaille järjestetyllä yhteisluennolla. Alajärven Nelimarkkamuseon residenssitaiteilijat kuvataiteilija Minna Lilljakku Espoosta ja Catherine Brown Brisbanesta esittelivät 45 minuutin luennon aikana töitään ja oppilaat saivat vapaasti esittää kysymyksiä. Päivä jatkui ruokailun jälkeen työpisteillä.

Toteutuneita työpisteitä oli 11. Yhteensä päivään osallistuneita oppilaita oli 170.

- Kuvataide, ohjaajana Elina Försti (Järviseudun Opisto), oppilaita 11
- Väännetään rautalangasta, ohjaajana Eija Aro (Järviseudun Opisto), oppilaita 18
- Origami ja kalligrafia, ohjaajana Lappajärven lukion nuorisovaihto-opiskelija Junhson Kim, oppilaita 17
- Ideoita sisustamiseen, ohjaajana Anita Kultalahti (Järviseudun Opisto), oppilaita 19
- Hitsaus, ohjaajina Janne Myllyperkiö/Jonna Puusaari Evijärven keskikoulu/lukio, oppilaita 4
- Puutyö, ohjaajana Olli Kangas (Järviseudun Opisto), oppilaita 14
- Lukion oppilaskunnantilan maalaaminen, ohjaajana Evijärven keskikoulun vahtimestari Pauli Hanhikoski, oppilaita 3
- Meikkaus ja kasvomaalaus, ohjaajana Teija Östman (Dorothea`s Beauty, Pietarsaari, mukana Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun Pietarsaaren yksikön opiskelijaharjoittelija), oppilaita 26
- Auton/ mopon huolto, ohjaajana Janne Luoma-aho (JiiPeeHoo, Evijärvi), oppilaita 26
- Atk/graafinen suunnittelu, ohjaajina Mauri Lehto ja Henna Teikari Evijärven keskikoulun/ lukio, oppilaita 26
- Mediaryhmä, ohjaajana Anita Kanerva/ Unto Korvenkangas Evijärven keskikoulu/ lukio, oppilaita 5

Työpisteillä oli vaihtelevin määrin teoriaa ja käytäntöä. Pääpaino oli kuitenkin yhteistoiminnallisella oppimisella ja konkreettisella tekemisellä. Mopon korjaus kiinnosti erityisesti keskikoulun poikia, joista osa oli tuonut mukanaan mopot, joita oppilaat huolsivat. Lisäksi ruuvattavana oli pari ompelukonetta, ajettava ruohonleikkuri, turbon keskiosa, bensapumppu ja vesipumpun moottori. Yhteen mopoon mm. vaihdettiin ketjut ja toisesta moposta otettiin moottori irti ja siihen vaihdettiin kytkinlevy ja mäntä.

Meikkauksen saloihin perehtyi lähes kolmekymmentä keskikoulun tyttöä. Teorian jälkeen malliksi lupautuneelle tytölle tehtiin oikeaoppinen meikki ja sitten meikkausta harjoiteltiin ohjaajien johdolla pareittain.

Lappajärven lukiossa nuorisovaihdossa olevan korealaisen Japanissa asuvan Yonsonin ohjauksessa oppilaat taiteilivat aluksi musteella kalligrafiapaperille japanilaisia kirjainmerkkejä. Toiselle tunnilla perehdyttiin origamiin eli japanilaiseen paperitaitteluun. Oppilaat taittelivat paperista eläin-, lintu-, ja kasviaiheita.

Kuvataiteen työpisteellä tutustuttiin surrealismiin ja tehtiin aiheeseen liittyviä maalauksia ja piirroksia, kun taas väännetään rautalangasta työpisteellä askaroitiin rautalangasta mm. koruripustimia. Atk/ grafiikassa suunniteltiin mm. levynkansi, johon piti ottaa oma valokuva. Hitsauskurssilla valmistettiin korkea kukkateline koulun kevään juhliin, puutyössä erilaisia vaateripustimia vanerista ja ideoita sisustamiseen kurssille tutustuttiin mm. kevään verhotrendeihin. Kaikkea tätä seurasi tiiviisti viiden keskikoulun oppilaan mediaryhmä, joka valokuvasi tapahtumia ja toimintaa, sekä mm. kirjoitti artikkelin päivästä Järviseudun Sanomiin ja Evijärven keskikoulun vuosikertomukseen.

Toimin päivässä yleisvalvojana eri työpisteillä. Tässä vaiheessa ei paljon muuta voinut, kun nauttia oppilaiden innokkaasta osallistumisesta työpisteiden toimintaan. Myös keväinen kaunis sää suosi tapahtumaamme, jossa moponkorjaus ryhmä työskenteli ulkona.

9.7 Tulokset ja palaute

Jokainen Evijärven keskikoulun ja lukion oppilas täytti päivän päätteeksi arviointilomakkeen (liite 7.) kädentaito-teemapäivästä. Lomakkeessa oli kuusi monivalintakysymystä ja yksi avoin kysymys. Suunnittelin arviointilomakkeen nopeaksi täyttää ja sen suunnittelussa oli huomioitu mm. Järviseudun Opisto yhteistyökumppanina, jolle sai antaa kurssitoiveita tulevalle lukuvuodelle. Työpisteiden ohjaajilta (kuusi ohjaajaa) keräsin suullisen palautteen päivästä. Oppilaiden innostunutta asennetta ja motivaatiota kiiteltiin. Kiitosta sai myös

selkeä aikataulu. Joistakin työpisteiltä tuli sekä ohjaajilta (origami), että myös koululaisilta palautetta siitä, että ryhmäkoko oli liian suuri. Yrittäjät pitivät kädentaito-teemapäivää virkistävänä poikkeuksena omaan työhön.

Lisäksi muutamat ohjaajat olisivat toivoneet hieman pidempää aikaa työpisteillä tekemiseen (työaika oli 11.30–13.00 välitunti 13.00–13.10 ja työskentelyä 13.10–14.30). Koulun henkilökunnalta tuli kiitosta hyvästä ja ajoissa olevasta informaatiosta, kaikki tiesivät mitä tapahtuu ja milloin, sekä hyvistä järjestelyistä.

Oppilaiden palautelomakkeista saatiin seuraavia tuloksia:

Ensimmäisessä kohdassa kysyttiin, Oliko vaihtoehtoja työpisteistä:

<i>riittävästi</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>liian vähän</i>
<i>oppilaiden vastauksia/ kpl</i>	46	32	14	8	2	
<i>vastauksia yhteensä 102</i>						

Hieman alle puolet oppilaista oli sitä mieltä, että erilaisia työpistevaihtoehtoja oli riittävästi. Oppilaat, joiden mielestä työpistevaihtoehtoja oli liian vähän, olisivat toivoneet meikkausta myös lukiolaisille ja vaihtoehtona ollutta, mutta ei toteutunutta kurssia kampauksista ja hiustenlaitosta. Muita toiveita, jotka eivät liittyneet suoranaisesti kädentaitoihin oli liikunta ja musiikki.

Toinen kysymys oli seuraavanlainen: Työskentelytavat työpisteillä (teoria ja käytäntö)

<i>hyvät/sopivasti teoriaa ja käytäntöä</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>huonot/liikaa ja/tai liian vähän teoriaa ja käytäntöä</i>
<i>oppilaiden vastauksia/kpl</i>	58	22	21	1	1	
<i>vastauksia yhteensä 103</i>						

Miltei 80 % oppilaista oli tyytyväisiä käytännön ja teorian suhteeseen. Tyytymättömyyttä esiintyi joissakin työpisteissä:

- liian vähän ohjausta (mediaryhmä)
- olisi pitänyt olla enemmän työkaluja (mopon rassaamisryhmä)
- vähemmän oppilaita työpisteelle (mopon rassaamisryhmä)
- liikaa teoriaa eikä juurikaan käytäntöä (ideoita sisustamiseen ryhmä)

Kolmannessa kysymyksessä pohdittiin kädentaito-teemapäivän innostavuutta ja kykyä herättää ajatuksia.

<i>hyvä</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>huono</i>
<i>oppilaiden vastauksia/kpl</i>	55	35	10	5	0	
<i>vastauksia yhteensä 105</i>						

Hieman alle 90 % oppilaista oli sitä mieltä, että kädentaitopäivä oli innostava ja herätti ajatuksia. Yhdenkään oppilaan mielestä päivä ei ollut tylsä ja mitäänsanomaton.

Neljännessä kysymyksessä kysyttiin oppilaan omaa motivoituneisuutta.

<i>hyvä</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>huono</i>
<i>oppilaiden vastauksia/ kpl</i>	55	29	15	1	3	
<i>vastauksia yhteensä 103</i>						

Noin 80 % oppilaista oli motivoituneita tai melko motivoituneita. Mielenkiintoista oli muutaman oppilaan vastaukset huonosta motivoituneisuudesta, vaikka he saivat itse valita työpisteen. Mistä tämä sitten voi johtua? Onko niin, että työpiste jolle he olisivat ensisijaisesti halunneet, ei toteutunut ja sen vuoksi he joutuivat varavalintaiselle työpisteelle, joka ei ollut niin motivoiva...?

Viidennessä kysymyksessä siirryttiin aamun luento; Millainen luento mielestäsi oli?

<i>hyvä/ mielenkiintoinen ja ajatuksia herättävä</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>huono/ tylsä ja mitäänsanomaton</i>
<i>oppilaiden vastauksia/ kpl</i>	32	29	22	6	13	
<i>vastauksia yhteensä 102</i>						

Noin 30 % oppilaista piti luentoja hyvänä ja hieman yli 10 % tylsänä ja mitäänsanomattomana. Itseä yllättävää palautetta; odotin paljon suurempaa prosenttilukua huonon puolelle. Luennon anti jäi varsin vajavaiseksi. Taiteilijat vain heijastelivat valkokankaalle töitään, mutta eivät mm. kertoneet töiden taustoista, suunnittelusta tai työstämisestä yhtään mitään.

Kuudennessa kysymyksessä oppilaat antoivat arvosanan päivälle. Keskiarvoksi tuli 8,7, mutta mm. origamiryhmässä ja meikkausryhmässä päästiin jopa yli 9,5 keskiarvoon. Yksi syy tähän oli varmasti kyseisten työpisteiden ohjaajien perusteellinen valmistautuminen päivään ja erinomainen ammattitaito.

<i>arvosana</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
<i>oppilaiden vastauksia /kpl</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>6</i>	<i>29</i>	<i>45</i>	<i>19</i>
<i>vastauksia yhteensä 102</i>							

Palautelomakkeen viimeinen kysymys oli yhteistyökumppanimme toivomus. Kurssitoiveita Järviseudun Opistolle. Mihin aiheeseen/ tekniikkaan haluaisit perehtyä vapaa-ajallasi esim. koulupäivän jälkeen?

Oppilaiden esittämiä toiveita: Liikunta, tanssi, mopon rassaaminen/tekniikka, metalli- ja puutyö, musiikki, elektroniikka, hitsaus, väännetään rautalangasta, seinäkiipeily, meikkaus, ravitsemus, huonekalujen entisöinti ja ”tuunaus” opiskelijabudjetilla, latinalaiset tanssit, japanilainen kulttuuri ja street dance.

9.8 Päätäminen

Kädentaito-teemapäivän päättämisvaiheeseen kuului myös monenlaista ohjelmaa ja muistamista. Ilmoitin Järviseudun Opistolle heidän ohjaajien työpisteille osallistuneiden oppilaiden määrä ja nimet. Lisäksi ilmoitin palautelomakkeiden kurssitoiveet Järviseudun Opistolle. Työpisteiden ohjaajille laitoin sähköpostilla kuvia päivästä ja vielä viestiteltiin tunnelmia päivän jälkeen. Järviseudun Sanomille laitoin heti kädentaito-teemapäivää seuraavana viikonloppuna alustavia tuloksia palautelomakkeista. Lisäksi oli erinäisiä lainassa olevien tavaroiden palauttamisia, paperitöitä ja tavaroiden viemistä oikeisiin luokkiin työpisteinä toimineista luokista.

10 KÄDENTÄIDOT PAINOPISTEALUEEN -PROSESSIKUVAUS

Evijärven keskikoulun ja lukion painopistealueiden suunnittelu lähti liikkeelle 15.5.2007, jolloin opettajakunta sopi tulevan lukuvuoden painopistealueista. Tällöin ideoitiin erilaisia kokonaisuuksia valituksi tulleen kädentaitojen toteuttamiseen.

Minut nimettiin Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokous 21.8.2008. painopistealuevastaavaksi. Samassa kokouksessa päätettiin, että minä painopistealuevastaavana kokoan työryhmän tekemään esityksen kädentaitojen toimintasuunnitelmasta.

20.9.2008 teimme muiden taito- ja taideaineiden opettajien kanssa esityksen lukuvuoden 2007-2008 painopistealueena olevan kädentaitojen toimintasuunnitelmasta alustavine aikatauluineen ja eri osakokonaisuuksien tavoitteineen. Suunnitelma esiteltiin ja hyväksyttiin 25.9.2008 oleessa Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksessa. Kokouksessa sovittiin, että suurin painopistealueen kokonaisuus kädentaito-teemapäivä järjestetään 17.4.2008. Esitys liitettiin koulun toimintasuunnitelmaan viikolla 39.

Syyskuun aikana otin ensimmäiset yhteydenotot mahdolliseen kädentaito-teemapäivän yhteistyökumppaneihin. Tällöin lähti liikkeelle kädentaitopäivän rakenteen suunnittelu ja työpisteiden ideointi. Suunnittelu ja visiointi jatkui helmikuun alkuun, jolloin esittelin Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksessa 5.2.2008 kädentaito-teemapäivä suunnitelmia: aamupäivällä järjestetään aiheeseen liittyvä luento ja iltapäivällä on työpajatoimintaa.

Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksessa 2.4.2008 esittelin kädentaito-teemapäivän tapahtumia. Kaksi ensimmäistä tuntia olisi normaalisti, jonka jälkeen Nelimarkkamuseon residenssitaiteilijoiden luento. Varsinaista

työpistetoimintaa 11.30 lähtien. Suunnitelmat tarkentuivat huhtikuun alkuun mennessä, jonka jälkeen tein pieniä viimeistelyjä ja varmistin asioita. Tein mm. suunnitelman sen varalle, mitä tapahtuu jos joku ohjaajista sairastuu. Jos peruuntuvan ryhmän ohjaajalla on paljon oppilaita niitä ei voi suoraan sijoittaa muihin ryhmiin, sillä useat ryhmät olivat jo täynnä. Toteutuviin ryhmiin pystyisi sijoittamaan siis vain yksittäisiä oppilaita. Olin varautunut viime hetkiin saakka olemaan itse jonkin ryhmän ohjaajana, joskin sisältöä olisi täytynyt muuttaa, jos peruuntuva ryhmä olisi ollut mm. puutyö. Työturvallisuuden ja vähäisen tekniikanhallinnan takia en olisi voinut ohjata kyseistä ryhmää. Kädentaito-teemapäivä järjestettiin onnistuneesti 17.4.2008.

11 POHDINTA

Kaiken kaikkiaan kädentaito-teemapäivä onnistui hyvin. Oppilaat ja ohjaajat olivat innostuneita ja motivoituneita. Tämä erilaisen koulunpäivän järjestäminen vaati paljon työtä, mutta se kannatti. Kiitosta sai, kun näki oppilaiden ahkeroivan ja viihtyvän työpisteillä. Seuraavan teemapäivän järjestäminen sujuukin paljon helpommin. Nyt tietää, mihin pitää erityisesti kiinnittää huomiota ja mitkä asiat vaativat vielä kehittämistä. Ulkopuolelta tulevilta ohjaajilta täytyy pyytää kirjallisen selostus, siitä mitä työpisteillä tehdään. Näin ehkä säästymme ikäviltä yllätyksiltä, ettei kaikki menekään niin kun on puhuttu. Lisäksi kannattaa itse olla yhteydessä yhteistyössä jonkun toimen kanssa järjestettyihin mm. esiintyjiin. Näin saa käsityksen heistä ja siitä ovatko sittenkään sopivia luennonpitäjiä peruskoulu/lukioikäisille. Haastavaksi työn saa myös ruokapalkalla. Näin täytyi käyttää kaikki luovuus, keksiessä ilmaisia/ todella halpoja ratkaisuja. Tämä kuitenkin opetti luomaan todellisia yhteistyökuvioita eikä niin, että ne olisi ostettu rahalla.

Kädentaito-teemapäivälle asetetut tavoitteet täyttyivät mielestäni hyvin. Peruskoululle ja lukiolle on vielä hyvinkin vierasta yhteistyö eri organisaatioiden kanssa. Yhteistyötä onnistuttiin luomaan Järvisseudun Opistoon, Evijärven

kulttuuritoimeen, Lappajärven lukioon ja paikallisiin yrittäjiin. Yhteistyö kädentaito päivässä ammattikouluihin jäi vähäiseksi: Keskusteluihin ja ideoihin mm. mahdollisista ohjaajista. Ammattikouluun olisi pitänyt olla heti syksyllä yhteydessä, jotta olisi voitu kehittää siltä osin kädentaitopäivää. Järviseudun Opisto oli tyytyväinen järjestelyihin ja saamaansa informaatioon, sekä erittäin runsaaseen opiskelijamäärään, jotka osallistuivat heidän ohjaajien työpisteille. Yhteistyötä Järviseudun Opiston kanssa tehdään varmasti jatkossakin.

Kädentaito-teemapäivässä harjoiteltiin myös monia opetussuunnitelmassa olevia kokonaisuuksia. ”Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys -aihekokonaisuuden päämääränä on auttaa oppilasta ymmärtämään suomalaisen ja eurooppalaisen kulttuuri-identiteetin olemusta, löytämään oma kulttuuri-identiteettinsä sekä kehittämään valmiuksiaan kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen ja kansainvälisyyteen. Keskeisenä sisältönä on mm. kansainvälisyys eri elämänalueilla ja taidot toimia kansainvälisessä vuorovaikutuksessa.” (Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004.)

Kädentaito-teemapäivän luennolla meillä oli australialainen vierailija, joka esitteli töiden lisäksi maansa kulttuuria. Muutamat oppilaat uskalsivat esittää hänelle kysymyksiä. Luontevampaa vuorovaikutusta oli origami työpisteellä, jossa korealaisen Japanissa asuvan Yonsonin johdolla oppilaat tutustuivat paperintaiteluun ja kalligrafiaan. Mukava oli seurata, kuinka oppilaat jopa seitsemäsluokkalaiset uskalsivat luontevasti kysyä ohjaalta neuvoa englanniksi. Vastaavasti ruotsinkieli tuli esille meikkaus työpisteellä, jossa harjoittelija puhui pääosin Ruotsia. Luontevat vuorovaikutustilanteet työpisteillä tuovat varmasti oppilaille rohkeutta kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen.

Toinen opetussuunnitelmassa esillä oleva, ja kädentaito-teemapäivään liittyvä kokonaisuus oli viestintä ja mediataito. ”Viestintä- ja mediataito -aihekokonaisuuden päämääränä on kehittää ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja, edistää median aseman ja merkityksen ymmärtämistä sekä kehittää median käyttötaitoja. Viestintätaidoista painotetaan osallistuvaa, vuorovaikutuksellista ja

yhteisöllistä viestintää. Mediataitoja tulee harjoitella sekä viestien vastaanottajana että tuottajana. Keskeisenä sisältönä on mm. median rooli ja vaikutukset yhteiskunnassa, sekä yhteistyö median kanssa.” (Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004.)

Kädentaito-teemapäivän mediaryhmä pääsi harjoittelemaan yhteistyötä median kanssa kirjoittamalla paikallislehti Järviseudun Sanomiin oman näkemyksen kädentaitopäivästä.

Muissa kädentaito painopistealueen teemakokonaisuuksissa oli myös runsaasti esillä yhteistyötä. Mm. Jamin Lappajärven toimipisteen kanssa tehtiin yhteistyötä osallistumalla siellä järjestettyyn Taitaja 9-kilpailuun. Evijärven museotoimen kanssa yhteistyötä tehtiin mm. kun kävimme tutustumassa kunnantalolla sijaitsevan taidetila Tiiran näyttelyihin. Tällöin saimme museotoimen puolelta oppaan kertomaan kulloisestakin näyttelystä. Lisäksi museotoimen kanssa tehtiin yhteistyötä mm. joulukuun juhlassa, jossa museotoimi järjesti Evijärven kulttuurihistoriasta kertovan luennon ja heiltä tuli yksi henkilö kulttuurikilpailun arviointiraatiin. Joulukuun juhlaan paikallinen yritys suunnitteli ja toteutti juhlasalin koristelun.

LÄHTEET

Eteläpelto, A., Tynjälä, P. (1999), Oppiminen ja asiantuntijuus: Työelämän ja koulutuksen näkökulmia. Juva:WSOY

Evijärven keskikoulun ja lukion opettajainkokouksen pöytäkirjat 15.5.2007, 13.8.2007 ja 5.12.2007

Evijärven kunnan peruskoulun luokkien 7-9 oppiaineiden opetussuunnitelmat 2004.

Evijärven kunnan lukion opetussuunnitelma 2003.

Heikkinen, K. (1997), Käsiyöt naisten arjessa. Jyväskylä: Gummerus.

Isaksson, V.(1990), Kehrää, kehrää tyttönen. Jyväskylä: Gummerus.

Kuitunen, H. (1997), Luovan ongelmanratkaisun menetelmät ja prosessi, Fineduca, Vantaa

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004.

<http://www.oph.fi>

Suomen kouluhistoriallisen seuran vuosikirja 2002. Kulttuurivaikuttajat ja koulut autonomian aikana arvojen rakentajina. (2002), Jyväskylä: Gummerus.

Virrankoski, P. (1994), Käsitöistä leivänlisää, Suomen ansiokotiteollisuus. Suomen historiallinen seura. Vammala: Vammalan kirjapaino.

Vuorinen, I. (2001), Tuhat tapaa opettaa: Menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmän ohjaajille. Tampere.

Kädentaidot 2007- 2008 painopistealueena

- suunnitelma kädentaitojen esilletuomiseksi normaalin kädentaitojen opetuksen lisäksi

Taitajakisa 9lk (syksyllä) keskikoulu

- koulu: tavoitteena saada mukaan 1-2 joukkuetta
- yhteistyön lisääminen ammatillisen oppilaitoksen kanssa

- oppilaat: tavoitteena innostaa kädentaidon ammatteihin
- tavoitteena oppia soveltamaan tietoja ongelmatilanteissa
- ryhmätyöskentelytaitojen kehittäminen

(Kuva)taidekilpailu (syksy) keskikoulu + lukio

- Evijärvi -aiheinen kilpailu
- teos kooltaan siirrettävissä oleva
- tavoitteena innostaa kuvataiteen harrastamisen pariin
- tavoitteena tuoda esille kuvataiteen laajuus

Kädentaidon-teemapäivä (huhtikuu) keskikoulu + lukio

- tavoitteena yhteistyön lisääminen eri organisaatioiden kanssa; kansalaisopisto, museotoimi, yrittäjät jne.
- kädentaitojen monimuotoisuuden esittely oppilaille
- messuille työpisteitä, joissa valmistetaan konkreettinen tuote
- taiteilijavierailu
- tavoitteen uusien tekniikoiden opettelu

Nou hätä-kilpailuun osallistuminen (kevät) keskikoulu

- tavoitteena saada mukaan joukkue
- ryhmätyöskentelytaitojen kehittäminen
- turvallisuusnäkökohtien ymmärtäminen; arkipäivän turvallisuus
- tavoitteena oppia soveltamaan tietoja ongelmatilanteissa

Pihamaalauksia asfaltille (?) lukio

- toteutetaan joko maaleilla koulun pihaan (tai vesiliukoisilla väreillä maalauksia koulun pihaan). Vaatii tarkkaa suunnitelmaa ja organisointia.
- tavoitteena piha-alueen viihtyisyyden lisääminen

Lumiveistoskilpailu, keskikoulu

- mahdollisuuksien mukaan toteutetaan pienimuotoinen veistoskilpailu
- luokkienvälinen kilpailu
- tavoitteena oppia siirtämään piirretty suunnitelma kolmiulotteiseen muotoon

Kattauskilpailu, keskikoulu

- luokka suunnittelee omavalintaisen teemakattauksen, jonka pieni oppilasryhmä toteuttaa
- tavoitteena oppia neuvottelutaitoja ja ryhmätyötaitoja
- arkipäivän estetiikkaa

Oppilaskunnan tilan somistaminen, lukio + keskikoulu

- järjestetään suunnittelukilpailu oppilaskunnan tilan somistamisesta
- tavoitteena saada oppilaskunnan tila viihtyisämmäksi
- tavoitteena käyttäjälähtöinen suunnittelu ja suunnitelman toteutettavuus
- tavoitteena saada selkeä suunnitelma, jota toteutetaan eri opiskelijaryhmien voimin

Kädentaidot 17.4.

Valitse seuraavalta listalta yksi kädentaitojen alue, johon haluat tarkemmin tutustua torstaina 17.4. 2008 iltapäivän ajan (n. kello 11.30-14.40). Valitse myös yksi varavalinta (merkitse V).

Kivenmaalaus ja/tai kynttilänmaalaus

- Maalataan akryyliväreillä kivistä mm. eläinhahmoja, kukkasia tai vaikka koristekiviä puutarhaan. Vaihtoehtoisesti voit maalaamalla koristella valkoisia kynttilöitä.

Kuvataide

- Tutustutaan kuvataiteen tekniikoihin mm. akvarellimaalaus ja sekatekniikat

Keramiikka ja kipsityö

- Tutustutaan keramiikkatyöskentelyn eri työtapoihin mm. dreijaamiseen. Kipsistä voi tehdä pieniä veistoksia tai esim. naamion.

Reservihuovutus

- Reservointiaineella peitetään ohuesta villakankaasta ne osat, joiden ei haluta huopuvan.

Väännetään rautalangasta

- Rautalangasta voi muotoilla monenlaista pientä kivaa, kuten tuikkulyhtyjä ja koreja, jotka voi koristella mm. helmillä

Meikkaus ja kasvomaalaus

- Kurssilla saat tietoa meikeistä ja meikkauksesta. Harjoitellaan erilaisten meikkausten tekemistä. Voidaan kokeilla myös mm. kasvomaalausta

Lettejä, nutturoita ja kampauksia

- Harjoitellaan parin kanssa erilaisten nutturoiden, lettien ja kampausten tekemistä.

Origami ja kirjainmerkit

- Perehdytään paperintaiteluun tekemällä mm. erilaisia eläimiä. Lisäksi on mahdollisuus harjoitella japanilaisia kirjainmerkkejä. (Opetus englanniksi.)

Kukka-asetelmia

- Kurssilla saat perustietoa kukka-asetelmien tekemiseen. Harjoitellaan erilaisten asetelmien tekemistä yksin tai pareittain.

Mopon/auton tmv. rassaaminen

- Kurssilla saat tietoa huollosta ja tekniikasta.

Media

- Kurssilaiset opastavat mm. toimittajia työpisteeltä toiselle, osallistuvat lehtiartikkelien tekemiseen, valokuvaavat työskentelyä vuosikertomukseen ja kirjoittavat myös siihen pienen artikkelin.

Puutyö

- Nikkarointia puusta ja mm. vaneritöitä

Peltipurkin uusi elämä

- Kurssilla tehdään peltipurkeista maalaamalla ja muokkaamalla kynttilälyhtyjä ja/tai yksilöllisiä roskiksia.

Ideoita sisustamiseen

- Monipuolisella sisustuskurssilla käydään läpi mm. kotien sisustuksellisia ongelmakohtia, sekä tutustutaan kevään verho ja väri trendeihin.

Pajutyökurssi

- Käytännöllisiä koristeita kuorimattomasta pajusta sisätiloihin ja puutarhaan.

Hitsaus ja tinaus

- Kurssilla tehdään hitsaus ja tinaus harjoituksia.

ATK

- Harjoitellaan piirto- ja kuvankäsittelyohjelmien käyttöä

Kädentaidot 17.4.

NIMI: _____ Luokka _____

Valitse seuraavalta listalta yksi kädentaitojen alue, johon haluat tarkemmin tutustua torstaina 17.4.2008 iltapäivän ajan (n. kello 11.30-14.40). Valitse myös varavalinta1. ja varavalinta2.

Kuvataide

- Tutustutaan kuvataiteen tekniikoihin mm. akvarellimaalaus ja sekatekniikat

Väännetään rautalangasta

- Rautalangasta voi muotoilla monenlaista pientä kivaa, kuten tuikkulyhtyjä ja koreja, jotka voi koristella mm. helmillä

-

Lettejä, nutturoita ja kampauksia

- Harjoitellaan parin kanssa erilaisten nutturoiden, lettien ja kampausten tekemistä.

Origami ja kirjainmerkit

- Perehdytään paperintaiteluun tekemällä mm. erilaisia eläimiä. Lisäksi on mahdollisuus harjoitella japanilaisia kirjainmerkkejä. (Opetus englanniksi.)

Ideoita sisustamiseen

- Monipuolisella sisustuskurssilla käydään läpi mm. kotien sisustuksellisia ongelmakohtia, sekä tutustutaan kevään verho ja väri trendeihin.

Pajutyökurssi

- Käytännöllisiä koristeita kuorimattomasta pajusta sisätiloihin ja puutarhaan.

Hitsaus ja tinaus

- Kurssilla tehdään hitsaus ja tinaus harjoituksia.

Puutyö max.4 oppilasta

- Nikkarointia puusta ja mm. vaneritöitä

Oppilaskunnantilan maalaaminen max. 4 oppilasta

Verhojen painokuviot

- värjätään ja painetaan uudet verhot entiseen kirjastoluokkaan

Evijärven lukiossa ja keskikoulussa järjestetään torstaina 17. huhtikuuta Kädentaidon-teemapäivä. Päivän kaksi ensimmäistä oppituntia pidetään normaalin lukujärjestyksen mukaan. Kolmannella tunnilla (n. klo 10.00) on kaikille yhteinen luento auditoriossa. Sen pitävät kuvataiteilijat Catherine Brown Australian Brisbanesta ja Minna Lilljakku Espoosta. Taiteilijat ovat vierailijoina Nelimarkkamuseon residenssissä. Heidän luentonsa koululle tarjoaa Evijärven kulttuuritoimi.

Ruokailun jälkeen n. klo 11.30 alkaen oppilaat työskentelevät koko iltapäivän valitsemassaan työpajassa. Sekä keskikoululaisille että lukiolaisille tarjotut pajat ohjaajineen ovat ohessa.

Osa ohjaajista on yrittäjiä. Lisäksi ohjaajia on saatu järjestettyä yhteistyössä Järvisseudun Opiston kanssa. Kansainvälistä väriä pajoihin tuo Lappajärven lukion korealainen nuorisovaihto-opiskelija.

Kädentaidot on toinen Evijärven lukion ja keskikoulun tämän lukuvuoden painopistealueista. Päivän järjestelyissä merkittävän työn on tehnyt tekstiilityön ja kuvataiteen opettajan sijainen Jonna Puusaari. Järjestelyissä on mukana koulun koko henkilökunta.

Tiedotteen laati Minna Vanhamäki, lukion rehtori

Lukio; LKU2 ja LKU3 opiskelijat

- **suunnittele oppilaskunnan tilan somistus/sisustus**
- Miten tilasta saataisiin viihtyisämpi?

- huomioi suunnitelmassa tilan käyttäjät, toimivuus, toteutettavuus (suunnitelma toteutetaan eri opiskelijaryhmien voimin)
- suunnittele kokonaisuus, jossa huomioit niin seinät, tekstiilit, kuin kalusteetkin (voisiko niitä uudistaa esim. maalaamalla tai päällystämällä)
- valitse värikartasta tilassa käytetyt värit
- tee suunnitelmasta yhtenäinen kokonaisuus, jossa toistuu mm. tietty väri, muoto tai tyyli
- piirrä tilasta 1- perspektiivikuvaa tai tee suunnitelmasi tilasta otetun valokuvan päälle
- etsi lehdistä kuvia, joissa on sellainen tunnelma, kun haluaisit tilaan ja liitä ne suunnitelmaasi
- suunnitelman voi tehdä yksin tai parin kanssa
- lukion oppilaskunnanhallitus päättää kenen/keiden ehdotusta aletaan toteuttaa kädentaidon-teemapäivänä

ARVIOINTILOMAKE

Kädentaito-teemapäivä 17.4.2008

Työpiste jolle osallistuit: _____

1. Oliko vaihtoehtoja työpisteistä:

riittävästi 1 2 3 4 5 liian vähän

* Jos liian vähän, mitä olisit toivonut olevan tarjolla _____

2. Työskentelytavat työpisteillä (teoria ja käytäntö)

hyvät/sopivasti teoriaa ja käytäntöä 1 2 3 4 5 huonot/liikaa teoriaa tai käytäntöä

* Jos huonot, miten työskentelytapoja olisi voinut parantaa? _____

3. Kädentaito-teemapäivän innostavuus ja kyky herättää ajatuksia....

hyvä 1 2 3 4 5 huono

4. Oma motivoituneisuus aiheeseen....

hyvä 1 2 3 4 5 huono

5. Millainen luento mielestäsi oli?

hyvä/ mielenkiintoinen ja opettava 1 2 3 4 5 huono/ tylsä ja mitäänsanomaton

6. Kokonaisarvosana päivästä (numero

4-10) _____

7. Kurssitoiveita Järviseudun Opistolle. Mihin aiheeseen/ tekniikkaan haluaisit perehtyä vapaa-ajallasi esim. koulupäivän jälkeen?

_____

KIITOS =)